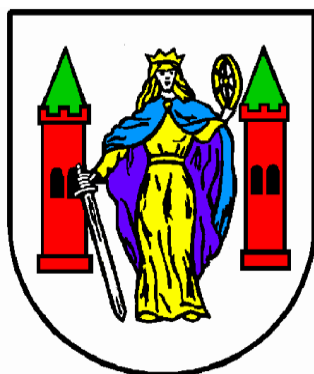

SPRAWOZDANIE
Z PROGRAMU
WSPIERANIA RODZINY W
GMINIE GÓRA
ZA ROK 2025

Spis treści:

I.	WSTĘP	2
II.	REALIZACJA PROGRAMU	3
	CEL OPERACYJNY 1	3
	CEL OPERACYJNY 2	8
	CEL OPERACYJNY 3	17
	CEL OPERACYJNY 4	21
	CEL OPERACYJNY 5	22
III.	ASYSTENT RODZINY	23
IV.	PIECZA ZASTĘPCZA	25
V.	ZAKOŃCZENIE	27

I. WSTĘP

Rodzina stanowi podstawową komórkę społeczną oraz naturalne środowisko rozwoju i wychowania dziecka. To w rodzinie kształtują się pierwsze postawy społeczne, system wartości, poczucie bezpieczeństwa oraz kompetencje emocjonalne i społeczne. Prawidłowo funkcjonująca rodzina jest fundamentem stabilnego społeczeństwa i warunkiem harmonijnego rozwoju dzieci i młodzieży.

Współczesne uwarunkowania społeczno-ekonomiczne powodują jednak, że wiele rodzin doświadcza trudności w wypełnianiu swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Do najczęstszych czynników ryzyka należą: bezrobocie, ubóstwo, niestabilność zatrudnienia, migracje zarobkowe, kryzysy relacji rodzinnych, przemoc domowa, uzależnienia, problemy zdrowotne oraz rosnące obciążenia psychiczne dzieci i młodzieży. W ostatnich latach obserwuje się także wzrost problemów związanych z kondycją psychiczną młodego pokolenia, nadmiernym korzystaniem z technologii cyfrowych oraz osłabieniem więzi rodzinnych i międzypokoleniowych.

Zgodnie z art. 176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz.U.2025.49) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja trzyletnich gminnych programów wspierania rodziny oraz sporządzanie corocznych sprawozdań z ich realizacji.

Niniejsze sprawozdanie zostało sporządzone w celu:

- dokonania oceny stopnia realizacji celów i działań określonych w Programie Wspierania Rodziny,
- analizy skuteczności podejmowanych działań w odniesieniu do potrzeb lokalnej społeczności,
- identyfikacji obszarów wymagających dalszego wsparcia oraz kierunków rozwoju lokalnej polityki rodzinnej.

Program Wspierania Rodziny realizowany jest w oparciu o zasadę pomocniczości, współpracy międzyinstytucjonalnej oraz interdyscyplinarności działań. W jego realizację zaangażowane są w szczególności: Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe i wychowania przedszkolnego, instytucje kultury, jednostki sportowo-rekreacyjne, Policja, Powiatowy Urząd Pracy, podmioty ochrony zdrowia oraz organizacje pozarządowe.

Przedstawione w sprawozdaniu dane i analizy stanowią podstawę do dalszego doskonalenia lokalnego systemu wsparcia rodzin oraz podejmowania decyzji strategicznych w obszarze polityki społecznej gminy.

Program Wspierania Rodziny w Gminie Góra na lata 2025-2027 został przyjęty Uchwałą nr XI/77/25 Rady Miejskiej Góry z dnia 28 stycznia 2025r.

Zgodnie z ustawą, do zadań własnych gminy należy w szczególności:

- opracowanie i realizacja trzyletnich gminnych programów wspierania rodziny,
- zatrudnianie asystentów rodziny,
- prowadzenie pracy z rodziną przeżywającą trudności opiekuńczo-wychowawcze,
- zapewnienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego,
- współpraca z podmiotami systemu pomocy społecznej, oświaty, ochrony zdrowia, Policją i organizacjami pozarządowymi,
- współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej.

Cel główny, wyznaczony w Programie Wspierania Rodziny w Gminie Góra na lata 2025-2027 jest następujący:

Rozwijanie w Gminie Góra systemu wsparcia sprzyjającego prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rodzin przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Ponadto określono cel operacyjny:

1. Zwiększenie efektywności usług świadczonych na rzecz rodziny,

2. Wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży,
3. Promocja rodziny i przeciwdziałanie zjawiskom zagrażającym jej prawidłowemu funkcjonowaniu,
4. Zapewnienie rodzinom i dzieciom bezpieczeństwa zdrowotnego i publicznego,
5. Integrowanie i doskonalenie lokalnego systemu wsparcia rodzin.

II. REALIZACJA PROGRAMU

CEL OPERACYJNY 1

1. Monitorowanie warunków życia i potrzeb rodzin zamieszkujących w gminie.

Monitorowanie warunków życia rodzin realizowane było przez pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Górze poprzez systematyczną pracę socjalną, przeprowadzanie wywiadów środowiskowych, analizę danych administracyjnych oraz współpracę międzyinstytucjonalną. Działania te umożliwiały bieżącą diagnozę sytuacji rodzin oraz podejmowanie adekwatnych form wsparcia.

➤ **Przeprowadzanie wywiadów środowiskowych**

- realizacja rodzinnych wywiadów środowiskowych zgodnie z ustawą o pomocy społecznej,
- ustalanie sytuacji dochodowej, mieszkaniowej, zdrowotnej i rodzinnej,
- aktualizacja wywiadów w przypadku zmiany sytuacji życiowej,
- sporządzanie planów pomocy.

To podstawowe narzędzie diagnozy sytuacji rodzin.

➤ **Prowadzenie pracy socjalnej**

- systematyczne wizyty pracowników socjalnych w miejscu zamieszkania rodzin,
- obserwacja warunków bytowych i opiekuńczo-wychowawczych,
- identyfikowanie zagrożeń (ubóstwo, przemoc, uzależnienia, zaniedbania),
- wspólne z rodziną planowanie działań naprawczych.

Praca socjalna ma charakter ciągły i monitorujący.

➤ **Analiza danych administracyjnych**

OPS prowadzi analizę:

- liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej,
- przyczyn udzielania świadczeń,
- liczby rodzin pobierających świadczenia rodzinne i alimentacyjne,
- liczby rodzin objętych asystenturą rodziny,
- liczby dzieci w rodzinach objętych wsparciem.

Dane te pozwalają identyfikować trendy i obszary ryzyka.

➤ **Współpraca międzyinstytucjonalna**

Monitorowanie sytuacji rodzin odbywa się poprzez stałą współpracę z:

- placówkami oświatowymi (informacje o trudnościach wychowawczych, absencji szkolnej),
- Policją (procedury „Niebieska Karta”),
- Zespołem Interdyscyplinarnym,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie,
- służbą zdrowia,
- kuratorami sądowymi.

Wymiana informacji pozwala szybciej reagować na pojawiające się problemy.

➤ **Udział w procedurach przeciwdziałania przemocy**

- prowadzenie procedury „Niebieska Karta”,
- udział w grupach diagnostyczno-pomocowych,
- monitorowanie bezpieczeństwa członków rodzin dotkniętych przemocą,
- opracowywanie planów pomocy.

➤ **Diagnoza potrzeb środowiska lokalnego**

OPS analizuje:

- poziom bezrobocia,
- skalę ubóstwa,
- potrzeby w zakresie dożywiania dzieci,
- zapotrzebowanie na usługi opiekuńcze,
- sytuację rodzin wielodzietnych i niepełnych.

Wyniki diagnozy stanowią podstawę do planowania budżetu i działań programowych.

➤ **Monitorowanie rodzin objętych asystenturą**

- bieżąca ocena realizacji planu pracy z rodziną,
- okresowa ocena postępów,
- analiza zagrożenia umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej.

➤ **Reagowanie na zgłoszenia mieszkańców**

- przyjmowanie zgłoszeń o trudnej sytuacji rodzinnej,
- podejmowanie działań interwencyjnych,
- weryfikacja sygnałów o zaniedbaniach lub zagrożeniu dobra dziecka.

LICZBA RODZIN KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ Z UWZGLĘDNIENIEM PRZYCZYN

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	OGÓŁEM
UBÓSTWO	343
SIEROCTWO	0
BEZDOMNOŚĆ	27
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	15
W TYM (z wiersza 4): POTRZEBA OCHRONY WIELODZIETNOŚCI	11
BEZROBOCIE	265
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	332
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	305
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	73
W TYM (z wiersza 9): RODZINY NIEPEŁNE	59
RODZINY WIELODZIETNE	10
PRZEMOC DOMOWA	10

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	OGÓLEM
POTRZEBA OCHRONY OFIAR HANDLU LUDŹMI	0
ALKOHOLIZM	44
NARKOMANIA	12
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	17
TRUDNOŚCI W INTEGRACJI OSÓB, KTÓRE OTRZYMAŁY STATUS UCHODźCY, OCHRONĘ UZUPEŁNIAJĄCĄ LUB ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY (art. 7 pkt 11)	0
ZDARZENIE LOSOWE	2
SYTUACJA KRYZYSOWA	0
KLĘSKA ŻYWIOŁOWA LUB EKOLOGICZNA	0

- liczba rodzin objętych pracą socjalną – 332 rodziny (582 osoby w rodzinie)
- liczba osób i rodzin objętych poradnictwem specjalistycznym – 58 rodzin, 84 osoby w rodzinach
- liczba udzielonych porad z uwzględnieniem ich charakteru: 61 porad
- liczba rodzin objętych terapią i mediacją – 34 rodziny (36 osób w rodzinach)
- liczba rodzin niepełnych na terenie gminy objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej – 71 rodzin, 242 osoby w rodzinie
- liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych – 1152
- liczba rodzin korzystających ze świadczeń alimentacyjnych- 90
- liczba wypłaconych świadczeń „za życiem” -2

2. Aktywizacja zawodowa osób i rodzin dotkniętych bezrobociem.

Powiatowy Urząd Pracy w Górze odgrywa istotną rolę w lokalnym systemie wspierania rodziny, szczególnie w obszarze przeciwdziałania bezrobociu oraz poprawy sytuacji socjalno-bytowej mieszkańców. Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy stanowi jeden z kluczowych elementów zapobiegania wykluczeniu społecznemu oraz destabilizacji funkcjonowania rodzin.

Bezrobocie jest jednym z głównych czynników ryzyka prowadzących do ubóstwa, obniżenia standardu życia rodzin, narastania napięć społecznych oraz problemów wychowawczych. Działania PUP mają zatem charakter nie tylko ekonomiczny, lecz również profilaktyczny – wzmacniają samodzielność rodzin i ograniczają konieczność korzystania z systemu pomocy społecznej.

Sytuacja na rynku pracy w 2025 roku

Na dzień 31 grudnia 2025 r.:

- w gminie zarejestrowanych było 843 osoby bezrobotne,
- w tym 437 kobiet,
- 120 osób posiadało prawo do zasiłku,
- stopa bezrobocia wynosiła 15,9% .

Dane te wskazują na utrzymujące się wyzwania w zakresie rynku pracy oraz konieczność prowadzenia intensywnych działań aktywizacyjnych.

Formy wsparcia realizowane ze środków Funduszu Pracy

W 2025 roku różnymi formami wsparcia objęto 82 mieszkańców gminy . W ramach działań realizowano m.in.:

- staże – 35 osób,
- prace interwencyjne – 12 osób,
- roboty publiczne – 2 osoby,
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej – 4 osoby,
- refundację kosztów zatrudnienia – 8 osób,
- bon na zasiedlenie – 4 osoby,
- szkolenia – 8 osób,
- skierowanie do pracy w ramach dofinansowania zatrudnienia w DPS – 5 osób,
- studia podyplomowe – 4 osoby,
- zwrot kosztów przejazdu na staż – 16 osób .

Łącznie w ramach różnych form aktywizacji objęto działaniami 108 mieszkańców gminy .

Projekty i programy aktywizacyjne

W 2025 roku Powiatowy Urząd Pracy realizował 3 projekty/programy aktywizacyjne , w tym dwa kluczowe:

1. Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus „Aktywizacja osób bezrobotnych w powiecie górowskim w 2025 roku”

- okres realizacji: 01.01.2025 r. – 31.12.2025 r.,
- wartość projektu: 2 729 760,24 zł,
- wsparciem objęto 163 osoby bezrobotne, w tym 81 osób z gminy Góra .

W ramach projektu:

- na staż skierowano 105 osób (47 z gminy Góra),
- na prace interwencyjne – 20 osób (11 z gminy),
- na szkolenie – 4 osoby (1 z gminy),
- przyznano 24 dotacje na działalność gospodarczą (13 z gminy),
- przyznano 10 bonów na zasiedlenie (9 z gminy),
- 44 osoby otrzymały zwrot kosztów dojazdu (10 z gminy).

Efektywność projektu była wysoka – zatrudnienie podjęło 133 uczestników, w tym 66 osób z gminy Góra, natomiast 24 osoby rozpoczęły działalność gospodarczą, w tym 13 z gminy .

2. Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych w regionach wysokiego bezrobocia

- wartość środków: 1 050 000,00 zł,
- aktywizacją objęto 41 osób bezrobotnych, w tym 27 osób z gminy Góra .

W ramach programu realizowano:

- staże – 9 osób (7 z gminy),
- prace interwencyjne – 8 osób (4 z gminy),
- szkolenia – 8 osób (4 z gminy),
- dotacje na działalność gospodarczą – 17 osób (12 z gminy),
- zwrot kosztów przejazdu – 3 osoby (3 z gminy).

3. *Wspieranie rodzin wielodzietnych*

Rodziny wielodzietne, ze względu na większą liczbę osób pozostających na utrzymaniu, są bardziej narażone na ryzyko ubóstwa, przeciążenie obowiązkami opiekuńczymi oraz trudności w dostępie do usług edukacyjnych i rekreacyjnych. Ośrodek Pomocy Społecznej może wspierać je w sposób kompleksowy – finansowy, usługowy i społeczny. Rodziny wielodzietne są między innymi obejmowane

- systematyczną pracą socjalną,
- poradnictwem rodzinnym,

- wsparciem w planowaniu budżetu domowego,
- pomocą w rozwiązywaniu konfliktów i trudności wychowawczych,
- pomocą w kontaktach z instytucjami.

W sytuacjach pogłębionych trudności możliwe jest objęcie rodziny wsparciem asystenta rodziny. W ramach pomocy finansowej OPS może udzielać wsparcia w postaci:

- zasiłków okresowych i celowych (np. na zakup żywności, odzieży, opału),
- pomocy w ramach programu dożywiania dzieci,
- wsparcia w pokryciu kosztów energii, czynszu, leczenia, (w tym również dodatki mieszkaniowe)
- pomocy rzeczowej (żywność, odzież, wyprawki szkolne),
- świadczeń rodzinnych oraz dodatków do zasiłku rodzinnego.

Ogólnopolskim instrumentem polityki rodzinnej państwa, którego celem jest wspieranie rodzin wielodzietnych w codziennym funkcjonowaniu oraz wyrównywanie ich szans społecznych i ekonomicznych jest Karta Dużej Rodziny (KDR). Program skierowany jest do rodzin wychowujących co najmniej troje dzieci.

Przyjmowaniem wniosków oraz wydawaniem Kart Dużej Rodziny zajmuje się w Górze Ośrodek Pomocy Społecznej.

Od 2014r. do 31.12.2025r. wydano 2545 kart dla rodziców i małżonka rodzica oraz 1659 kart dla dzieci. . W ramach lokalnej polityki rodzinnej w Górze obowiązuje Górska Karta Dużej Rodziny. Stanowi ona lokalne uzupełnienie ogólnopolskiego programu i jest elementem realizacji gminnej polityki prorodzinnej. Jej funkcjonowanie ma na celu wzmocnienie wsparcia rodzin wielodzietnych na poziomie lokalnym oraz dostosowanie pomocy do specyfiki i potrzeb społeczności gminnej. Od początku obowiązywania programu wydano 2424 karty – 1245 dla rodziców i małżonka rodzica oraz 1179 kart dla dzieci.

4. Doskonalenie wiedzy i umiejętności kadr pracujących z rodziną

Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej stanowi istotny element realizacji Programu Wspierania Rodziny oraz budowania profesjonalnego systemu wsparcia mieszkańców. Udział w szkoleniach, superwizjach oraz spotkaniach roboczych umożliwia aktualizację wiedzy w zakresie obowiązujących przepisów prawa, doskonalenie umiejętności praktycznych oraz wzmacnianie kompetencji interpersonalnych niezbędnych w pracy z rodziną.

W 2025 roku pracownicy OPS uczestniczyli w licznych formach doskonalenia zawodowego o charakterze specjalistycznym, prawnym, organizacyjnym i profilaktycznym.

W 2025 roku pracownicy OPS uczestniczyli w licznych formach doskonalenia zawodowego o charakterze specjalistycznym, prawnym, organizacyjnym i profilaktycznym:

- Przeciwdziałanie przemocy domowej, procedura „Niebieska Karta”, zapewnienie dziecku ochrony, wpływ przemocy na rozwój dziecka, Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej – łącznie udział wzięło ok. 30 pracowników (w różnych formach i terminach) .
- Superwizja indywidualna i grupowa (w tym dla asystentów rodziny) – uczestniczyło 6 pracowników .
- Bezpieczeństwo pracownika socjalnego w trakcie wykonywania czynności służbowych – 13 osób .
- Uzależnienia i substancje psychoaktywne – wpływ na życie rodziny – 4 osoby .
- Opieka wytchnieniowa oraz organizacja usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych – 2 osoby .

- System pomocy społecznej w sytuacjach kryzysowych, koordynacja zabezpieczenia społecznego, fundusz alimentacyjny, bon ciepłowniczy, nowe kryteria dotacji, sporządzanie sprawozdań (CAS) – łącznie ok. 15 pracowników .
- Obsługa systemów informatycznych (Emaus, KSeF), teleopieka, SIDLY – 6 pracowników .
- Negocjacje, psychologia wpływu, wypalenie zawodowe – 3 osoby .
- Zarządzanie kryzysowe i gotowość rodziny (Przetrwanie 72h, Stan zero – dowodzenie i ewakuacja) – 7 osób .
-

CEL OPERACYJNY 2

1. Monitorowanie zapotrzebowania na opiekę przedszkolną w gminie oraz opiekę dla dzieci do lat 3.

- liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym,

Stan na dzień 30.09.2025 – 559 (na podstawie danych SIO)

- liczba dzieci objętych opieką w żłobku lub klubie dziecięcym:

Stan na dzień 31.12.2025 Zespół Żłobek i Klub

Dzieci w Górze – 62 dzieci, w tym żłobek – 62 dzieci;

klub dziecięcy – 0 dzieci

2. Działanie placówek oświatowych w zakresie realizacji celu II

Przedszkole nr 1

Działania	Liczba uczestników	Liczba działań	Opis działań
Wzbogacanie oferty edukacyjno-wychowawczej	186 dzieci	160	Organizacja zajęć dodatkowych: treningi umiejętności społecznych (w tym we współpracy z PPP), zajęcia kreatywne, logopedyczne (grupowe i indywidualne), rewalidacyjne, terapeutyczne, terapia psychologiczna oraz udział dzieci w ogólnopolskich projektach edukacyjnych i czytelniczych.
Zapewnienie uczniom z niepełnosprawnościami indywidualnego wsparcia	11 dzieci	Stałe wsparcie	Wsparcie realizowane przez 7 nauczycieli współorganizujących kształcenie oraz specjalistów, obejmujące zajęcia rewalidacyjne, terapeutyczne, logopedyczne i psychologiczne.
Realizowanie programów profilaktycznych wspierających wychowanie dzieci i młodzieży	186 dzieci	11 programów	Realizacja programów edukacyjnych i profilaktycznych, w tym m.in. „Czyste powietrze wokół nas”, „My też potrafimy”, program terapii logopedycznej, kampania „Dzieciństwo bez przemocy”, 11 IPET oraz 11 programów zajęć rewalidacyjnych.
Zabezpieczenie potrzeb bytowych dzieci z rodzin ubogich oraz zapewnienie alternatywnych form spędzania czasu wolnego	wg potrzeb	Działania ciągłe	Umożliwienie dzieciom udziału w bezpłatnych zajęciach, wydarzeniach edukacyjnych, kulturalnych i sportowych sprzyjających rozwojowi i integracji.
Wspieranie uczniów uzdolnionych i utalentowanych	5 dzieci	Działania ciągłe	Wspieranie rozwoju talentów poprzez udział w konkursach, przeglądach, warsztatach tematycznych, indywidualne wsparcie nauczycieli oraz prezentację osiągnięć dzieci na forum przedszkola i środowiska lokalnego.
Realizowanie działań artystyczno-kulturalnych oraz sportowych	179 dzieci	Działania cykliczne	Organizacja wydarzeń artystycznych, kulturalnych i sportowych, konkursów, występów okolicznościowych oraz działań integrujących społeczność przedszkolną i lokalną.
Realizowanie projektów współfinansowanych z funduszy zewnętrznych	25 dzieci	1 projekt	Realizacja projektu współfinansowanego z funduszy zewnętrznych, ukierunkowanego na rozwój kompetencji dzieci oraz poszerzenie oferty edukacyjno-wychowawczej placówki.
Popularyzowanie idei wolontariatu i postaw filantropijnych	85 dzieci	5 działań	Realizacja działań charytatywnych i społecznych, m.in. „Góra Grosza”, „Jabłuszko”, WOŚP oraz lokalnych akcji dobroczynnych, kształtujących empatię, wrażliwość społeczną i odpowiedzialność za innych.

Przedszkole nr 3

Działania	Liczba uczestników	Liczba działań	Opis działań
Wzbogacanie oferty edukacyjno-wychowawczej	179 dzieci	65	Systematyczne wzbogacanie oferty edukacyjno-wychowawczej poprzez organizację zajęć rozwijających kompetencje językowe, matematyczne, logiczne, artystyczne, ruchowe oraz przyrodniczo-badawcze. Realizacja programów własnych i ogólnopolskich, m.in. „Matematyka w darach natury ukryta”, „Buduj i konstruuj w przedszkolu”, „Rosną z matematyką”, zajęć artystycznych, konkursów, występów okolicznościowych oraz działań wspierających rozwój emocjonalno-społeczny dzieci.
Zapewnienie uczniom z niepełnosprawnościami indywidualnego wsparcia	4 dzieci	Stałe wsparcie	Zapewnienie indywidualnego wsparcia dzieciom z niepełnosprawnościami poprzez pracę nauczyciela współorganizującego kształcenie specjalne oraz realizację zajęć logopedycznych, emocjonalno-społecznych, korekcyjno-kompensacyjnych i rewalidacyjnych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
Realizowanie programów profilaktycznych wspierających wychowanie dzieci i młodzieży	179 dzieci	15 programów	Realizacja programów profilaktycznych ukierunkowanych na rozwój emocjonalny i społeczny, przeciwdziałanie przemocy, agresji i zachowaniom ryzykownym, promocję zdrowego stylu życia oraz bezpieczeństwa. Współpraca z SANEPID-em, specjalistami i instytucjami zewnętrznymi.
Zabezpieczenie potrzeb bytowych dzieci z rodzin ubogich oraz zapewnienie alternatywnych form spędzania czasu wolnego	wg potrzeb	Działania ciągłe	Monitorowanie sytuacji socjalnej rodzin, kierowanie do instytucji pomocowych, umożliwienie korzystania z dożywiania, ulg w opłatach oraz udziału w bezpłatnych zajęciach, wycieczkach i wydarzeniach kulturalno-edukacyjnych.
Wspieranie uczniów uzdolnionych i utalentowanych	5 dzieci	Działania ciągłe	Wspieranie rozwoju talentów poprzez udział w konkursach, przeglądach, warsztatach tematycznych, indywidualne wsparcie nauczycieli oraz prezentację osiągnięć dzieci na forum przedszkola i środowiska lokalnego.
Realizowanie działań artystyczno-kulturalnych oraz sportowych	179 dzieci	Działania cykliczne	Organizacja wydarzeń artystycznych, kulturalnych i sportowych, konkursów, występów okolicznościowych oraz działań integrujących społeczność przedszkolną i lokalną.
Realizowanie projektów współfinansowanych z funduszy zewnętrznych	25 dzieci	1 projekt	Realizacja projektu współfinansowanego z funduszy zewnętrznych, ukierunkowanego na rozwój kompetencji dzieci oraz poszerzenie oferty edukacyjno-wychowawczej placówki.
Popularyzowanie idei wolontariatu i postaw filantropijnych	85 dzieci	5 działań	Realizacja działań charytatywnych i społecznych, m.in. „Góra Grosza”, „Jabluszek”, WOŚP oraz lokalnych akcji dobroczynnych, kształtujących empatię, wrażliwość społeczną i odpowiedzialność za innych.

Zespół Szkoła Podstawowa I Przedszkole w Witoszycach

Działania	Liczba uczestników	Liczba działań	Opis działań
Wzbogacanie oferty edukacyjno-wychowawczej	uczniowie szkoły	zajęcia stałe	Organizacja zajęć z pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w tym zajęć rewalidacyjnych, logopedycznych, korekcyjno-kompensacyjnych, terapeutycznych, rozwijających oraz doskonalących kompetencje emocjonalno-społeczne. Działania wspierane przez zespoły nauczycieli przedmiotowych, wychowawczych i ewaluacyjnych.
Zapewnienie uczniom z niepełnosprawnościami indywidualnego wsparcia	4 uczniów	stałe wsparcie	Czterech uczniów objętych było wsparciem nauczyciela współorganizującego kształcenie. Realizowano zajęcia dostosowane do indywidualnych potrzeb edukacyjnych uczniów.
Realizowanie programów profilaktycznych wspierających wychowanie dzieci i młodzieży	uczniowie klas IV–VIII	7 programów	Realizacja szkolnego programu profilaktyczno-wychowawczego, programów SANEPID, warsztatów prowadzonych przez policję, specjalistów ds. uzależnień, przedstawień profilaktycznych oraz debat dotyczących zagrożeń i bezpiecznych zachowań.
Zabezpieczenie potrzeb bytowych dzieci z rodzin ubogich oraz zapewnienie alternatywnych form spędzania czasu wolnego	wg potrzeb	działania ciągle	Podejmowanie działań wspierających uczniów z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej oraz umożliwienie udziału w zajęciach pozalekcyjnych i wydarzeniach szkolnych.
Wspieranie uczniów uzdolnionych i utalentowanych	uczniowie uzdolnieni	działania ciągle	Motywowanie uczniów poprzez udział w konkursach, zajęciach dodatkowych, innowacjach pedagogicznych oraz indywidualne wsparcie nauczycieli.
Realizowanie działań artystyczno-kulturalnych oraz sportowych	uczniowie szkoły	11 działań	Organizacja zajęć pozalekcyjnych, konkursów, wycieczek, wydarzeń artystycznych, akcji społecznych i profilaktycznych, spektakli teatralnych oraz działań integrujących społeczność szkolną.
Realizowanie projektów współfinansowanych z funduszy zewnętrznych	klasy I–VIII	1 projekt	Realizacja projektu „Laboratoria Przyszłości”, wspierającego rozwój kompetencji cyfrowych i technicznych uczniów.
Popularyzowanie idei wolontariatu i postaw filantropijnych	wolontariusze szkolni	9 działań	Udział uczniów w akcjach charytatywnych i społecznych, m.in. „Góra Grosza”, WOŚP, akcjach porządkowych, kiermaszach oraz zbiórkach na cele społeczne.

Zespół Szkoła Podstawowa i Przedszkole w Ślubowie

Działania	Liczba uczestników	Liczba działań	Opis działań
Wzbogacanie oferty edukacyjno-wychowawczej	70 uczniów	36	Organizacja zajęć pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania i kompetencje uczniów, w tym zajęć matematycznych, czytelniczych, przyrodniczych, artystycznych i sportowych. Realizacja kół zainteresowań oraz licznych wycieczek edukacyjnych, kulturalnych i rekreacyjnych wspierających wszechstronny rozwój dzieci.
Zapewnienie uczniom z niepełnosprawnościami indywidualnego wsparcia	4 uczniów	stałe wsparcie	Zapewnienie indywidualnych form pomocy, w tym zindywidualizowanej ścieżki kształcenia dla jednego ucznia oraz zajęć rewalidacyjnych dla trzech uczniów, dostosowanych do indywidualnych potrzeb edukacyjnych.
Realizowanie programów profilaktycznych wspierających wychowanie dzieci i młodzieży	70 uczniów	23 programy	Realizacja programów i działań profilaktycznych dotyczących zdrowia psychicznego, bezpieczeństwa, przeciwdziałania przemocy, uzależnieniom oraz zagrożeniom cyfrowym, w tym warsztatów, debat, pogadanek i zajęć tematycznych.
Zabezpieczenie potrzeb bytowych dzieci z rodzin ubogich oraz zapewnienie alternatywnych form spędzania czasu wolnego	wg potrzeb	działania ciągłe	Podejmowanie działań wspierających uczniów z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej oraz zapewnienie im możliwości udziału w bezpłatnych formach spędzania czasu wolnego i zajęciach pozalekcyjnych.
Wspieranie uczniów uzdolnionych i utalentowanych	uczniowie uzdolnieni	działania ciągłe	Wspieranie uczniów poprzez stypendia, zajęcia rozwijające uzdolnienia, koła zainteresowań oraz indywidualną pracę z uczniem zdolnym.
Realizowanie działań artystyczno-kulturalnych oraz sportowych	70 uczniów	36	Organizacja zajęć artystycznych, sportowych, wyjazdów, wydarzeń szkolnych i środowiskowych, noc w szkole, wycieczek edukacyjnych oraz udział w wydarzeniach kulturalnych.
Realizowanie projektów współfinansowanych z funduszy zewnętrznych	uczniowie szkoły	nie dotyczy	W roku sprawozdawczym nie realizowano projektów współfinansowanych z funduszy zewnętrznych.
Popularyzowanie idei wolontariatu i postaw filantropijnych	70 uczniów	15 działań	Udział uczniów w licznych akcjach charytatywnych i wolontariackich, m.in. „Pola Nadziei”, „Góra Grosza”, „Pączki do rączki”, zbiórkach rzeczowych oraz akcjach na rzecz potrzebujących i instytucji społecznych.

Zespół Szkoła Podstawowa I Przedszkole w Czerninie

Działania	Liczba uczestników	Liczba działań	Opis działań
Wzbogacanie oferty edukacyjno-wychowawczej	9 uczniów	113	Realizacja zajęć dodatkowych w formie kół zainteresowań (taneczne, fotograficzne, rękodzielnicze) oraz zajęć pomocy psychologiczno-pedagogicznej: korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, dydaktyczno-wyrównawczych, rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne i socjoterapeutyczne. Organizacja czasu wolnego poprzez popołudnia i wieczory tematyczne w szkole, gry terenowe oraz działania integracyjne.
Zapewnienie uczniom z niepełnosprawnościami indywidualnego wsparcia	11 uczniów	stałe wsparcie	Jednego ucznia objęto nauczaniem indywidualnym (10 godzin). Ośmiu uczniów korzystało ze wsparcia nauczyciela współorganizującego kształcenie specjalne, a dwóch uczniów objęto pomocą asystenta. Wsparcie dostosowane było do rodzaju niepełnosprawności oraz indywidualnych potrzeb edukacyjnych.
Realizowanie programów profilaktycznych wspierających wychowanie dzieci i młodzieży	162 dzieci	34 programy	Realizacja szerokiego zakresu programów i akcji profilaktycznych o charakterze społecznym, emocjonalnym, zdrowotnym i ekologicznym, obejmujących m.in. przeciwdziałanie przemocy, promocję zdrowego stylu życia, bezpieczeństwo cyfrowe, edukację ekologiczną oraz kształtowanie postaw obywatelskich i prospołecznych.
Zabezpieczenie potrzeb bytowych dzieci z rodzin ubogich oraz zapewnienie alternatywnych form spędzania czasu wolnego	wg potrzeb	działania ciągłe	Kierowanie uczniów na kolonie organizowane przez GKRPA, realizacja zajęć pozalekcyjnych oraz programów edukacyjno-wychowawczych wspierających aktywne i bezpieczne spędzanie czasu wolnego.
Wspieranie uczniów uzdolnionych i utalentowanych	24 uczniów	działania ciągłe	Wspieranie rozwoju talentów poprzez udział w konkursach plastycznych, sportowych, muzycznych i informatycznych na szczeblu gminnym, powiatowym i ogólnopolskim, a także przyznawanie nagród i wyróżnień za osiągnięcia edukacyjne.
Realizowanie działań artystyczno-kulturalnych oraz sportowych	162 dzieci	36	Organizacja wydarzeń artystycznych, kulturalnych i sportowych, konkursów, pikników, akcji czytelniczych, wycieczek edukacyjnych oraz udział uczniów w spektaklach teatralnych i projektach ogólnopolskich.
Realizowanie projektów współfinansowanych z funduszy zewnętrznych	162 dzieci	10 projektów	Realizacja projektów finansowanych ze środków zewnętrznych, w tym programów MEN, KPO, fundacji oraz projektów ekologicznych, cyfrowych i językowych, poszerzających ofertę edukacyjną szkoły.
Popularyzowanie idei wolontariatu i postaw filantropijnych	28 wolontariuszy	4 działania	Realizacja działań wolontariackich i charytatywnych, w tym kiermaszy, zbiórek rzeczowych i udziału w lokalnych inicjatywach społecznych, kształtujących empatię i odpowiedzialność społeczną.

Szkoła Podstawowa nr 1 w Górze

Działania	Liczba uczestników	Liczba działań	Opis działań
Wzbogacanie oferty edukacyjno-wychowawczej	408 uczniów	23	Realizacja zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia uczniów w klasach I–VIII w ramach godzin do dyspozycji dyrektora. Prowadzono koła zainteresowań: polonistyczne, matematyczne, językowe, sportowe, informatyczne, plastyczne i przyrodnicze.
Zapewnienie uczniom z niepełnosprawnościami indywidualnego wsparcia	5 uczniów	stałe wsparcie	Jednego ucznia objęto nauczaniem indywidualnym (10 godzin). Czterech uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego objęto wsparciem nauczyciela wspomagającego.
Realizowanie programów profilaktycznych wspierających wychowanie dzieci i młodzieży	573 uczniów	9 programów	Realizacja szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego oraz programów i warsztatów profilaktycznych dotyczących zdrowia psychicznego, przeciwdziałania przemocy, uzależnieniom i zagrożeniom cyfrowym.
Zabezpieczenie potrzeb bytowych dzieci z rodzin ubogich oraz zapewnienie alternatywnych form spędzania czasu wolnego	wg potrzeb	działania ciągle	Kierowanie uczniów do świetlicy środowiskowej oraz zgłaszanie do udziału w koloniach letnich organizowanych przez Gminę Góra.
Wspieranie uczniów uzdolnionych i utalentowanych	89 uczniów	działania ciągle	Przyznawanie stypendiów za wyniki w nauce, konkursach oraz zawodach sportowych.
Realizowanie działań artystyczno-kulturalnych oraz sportowych	150 uczniów	2	Organizacja Powiatowego Konkursu Piosenki Obcojęzycznej oraz Gry Miejskiej „Bieg z Jedyką”.
Realizowanie projektów współfinansowanych z funduszy zewnętrznych	0	0	W roku sprawozdawczym nie realizowano projektów współfinansowanych z funduszy zewnętrznych.
Popularyzowanie idei wolontariatu i postaw filantropijnych	300 wolontariuszy	5 działań	Udział uczniów w akcjach charytatywnych: WOŚP, „Góra Grosza”, „Podziel się kurtką”, zbiórkach karmy dla schroniska oraz zbiórkach żywności.

Szkoła podstawowa nr 3 w Górze

Działania	Liczba uczestników	Liczba działań	Opis działań
Wzbogacanie oferty edukacyjno-wychowawczej	91 uczniów	147	Realizacja zajęć w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej: zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, dydaktyczno-wyrównawczych, rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne oraz socjoterapeutycznych. Organizacja wieczorów i popołudni tematycznych w szkole, gier terenowych, zajęć czytelniczych i integracyjnych. Prowadzenie zajęć dla uczniów uzdolnionych, w tym realizacja Indywidualnych Programów Nauczania (IPN).
Zapewnienie uczniom z niepełnosprawnościami indywidualnego wsparcia	26 uczniów	stałe wsparcie	Dwóch uczniów objętych nauczaniem indywidualnym (36 godzin). Ośmiu uczniów objęto wsparciem nauczyciela współorganizującego kształcenie specjalne na podstawie orzeczeń PPP. Czternastu uczniów otrzymało wsparcie nauczyciela współorganizującego za zgodą organu prowadzącego. Szesnastu uczniom zorganizowano zajęcia rewalidacyjne w wymiarze 2 godzin tygodniowo oraz bieżącą pomoc psychologiczno-pedagogiczną.
Realizowanie programów profilaktycznych wspierających wychowanie dzieci i młodzieży	558 uczniów	6 programów	Realizacja licznych działań profilaktycznych i wychowawczych m.in. z zakresu przeciwdziałania przemocy rówieśniczej, promocji zdrowia psychicznego, higieny cyfrowej, tolerancji, bezpieczeństwa oraz profilaktyki uzależnień. Udział uczniów w kampaniach ogólnopolskich, dniach tematycznych, warsztatach, pogadankach, akcjach informacyjnych oraz wydarzeniach edukacyjnych.
Zabezpieczenie potrzeb bytowych dzieci z rodzin ubogich oraz zapewnienie alternatywnych form spędzania czasu wolnego	wg potrzeb	działania ciągle	Zapewnienie uczniom dostępu do zajęć pozalekcyjnych, programów edukacyjnych i wychowawczych oraz realizacja Indywidualnych Programów Nauczania. Podejmowanie działań wspierających organizację czasu wolnego dzieci.
Wspieranie uczniów uzdolnionych i utalentowanych	25 uczniów	działania ciągle	Wspieranie uczniów zdolnych poprzez realizację IPN, przyznawanie stypendiów oraz udział w konkursach plastycznych, sportowych i przedmiotowych na szczeblu gminnym, powiatowym i ogólnopolskim.
Realizowanie działań artystyczno-kulturalnych oraz sportowych	567 uczniów	18	Udział uczniów w konkursach, akcjach czytelniczych, wydarzeniach patriotycznych, apelach okolicznościowych, wycieczkach edukacyjnych, spektaklach teatralnych i kinowych oraz ogólnopolskich akcjach Ministerstwa Edukacji.
Realizowanie projektów współfinansowanych z funduszy zewnętrznych	ok. 400 uczniów	25 projektów	Realizacja projektów edukacyjnych i społecznych współfinansowanych z funduszy zewnętrznych, m.in. projekty MEN, fundacji oraz projekty wolontariackie i patriotyczne, poszerzające ofertę edukacyjną szkoły.
Popularyzowanie idei wolontariatu i postaw filantropijnych	38 wolontariuszy	7 działań	Udział uczniów w akcjach charytatywnych i wolontariackich, m.in. „Pączki do rączki”, zbiórkach finansowych i rzeczowych, kiermaszach oraz lokalnych inicjatywach społecznych.

3. Działania pozostałych jednostek

Dom Kultury

Dom Kultury prowadził szeroką działalność w zakresie wzbogacania oferty edukacyjno-wychowawczej oraz organizacji działań artystyczno-kulturalnych dla dzieci i młodzieży. Zrealizowano 6 form stałych zajęć, w których udział wzięło łącznie 810 uczestników. Oferta obejmowała liczne sekcje i warsztaty m.in. plastyczne, muzyczne, taneczne, filmowo-fotograficzne, kulinarne, językowe oraz zajęcia rozwijające kreatywność i kompetencje artystyczne dzieci.

Ponadto Dom Kultury zorganizował 23 wydarzenia artystyczno-kulturalne i integracyjne, w których uczestniczyło łącznie 6 398 osób. Były to m.in. konkursy, spektakle, przeglądy artystyczne, warsztaty tematyczne, ferie i wakacje z DK, wydarzenia plenerowe oraz imprezy okolicznościowe. W ramach popularyzowania idei wolontariatu 70 wolontariuszy zaangażowało się w zbiórkę publiczną podczas Finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy.

Ośrodek Kultury Fizycznej

Ośrodek Kultury Fizycznej realizował działania w obszarze aktywności sportowej i rekreacyjnej dzieci i młodzieży. W 2025 roku zorganizowano 2 wydarzenia sportowe adresowane do dzieci i młodzieży, w których udział wzięło łącznie 669 uczestników. Były to bieg „Super Kids” z przeszkodami oraz biegi dzieci i młodzieży w ramach Ogólnopolskiego Biegu Niepodległości. Działania te sprzyjały promowaniu aktywnego stylu życia, zdrowej rywalizacji oraz integracji rówieśniczej.

Biblioteka Miejska

Biblioteka Miejska prowadziła intensywną działalność na rzecz organizowania czasu wolnego dzieci i młodzieży, wspierając ich rozwój czytelniczy, edukacyjny i społeczny. W 2025 roku zrealizowano 222 zajęcia adresowane do dzieci i młodzieży, w których uczestniczyło łącznie 2 882 osoby. Oferta Biblioteki obejmowała zajęcia edukacyjne, warsztaty tematyczne, spotkania czytelnicze oraz wydarzenia kulturalne sprzyjające rozwijaniu zainteresowań i kompetencji dzieci i młodzieży.

CEL OPERACYJNY 3

1. Promowanie wzoru rodziny edukowanie rodzin w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich oraz wzmacnianie więzi rodzinnych i pokoleniowych.

Przedszkole publiczne nr 1

Działania	Liczba uczestników	Liczba działań	Opis działań
Promowanie wzoru rodziny prawidłowo wypełniającej swoje funkcje oraz edukowanie rodzin w zakresie ról rodzicielskich	Zainteresowani rodzice	4	Realizacja prelekcji dla rodziców, prowadzenie gazetek tematycznych oraz organizacja konsultacji ze specjalistami: psychologiem, logopedą, pedagogiem specjalnym i innymi. Rodzice zostali zapoznani ze Standardami Ochrony Małoletnich.
Wzmacnianie więzi rodzinnych i pokoleniowych poprzez organizację wydarzeń integracyjnych	Cała społeczność przedszkola	6	Organizacja wydarzeń środowiskowych sprzyjających integracji rodzin i budowaniu relacji międzypokoleniowych: festyn rodzinny, Dzień Babci i Dziadka, wycieczki wyjazdowe, kiermasz wielkanocny, kiermasz bożonarodzeniowy oraz jubileusz 80-lecia przedszkola.

Przedszkole publiczne nr 3

Działania	Liczba uczestników	Liczba działań	Opis działań
Promowanie wzoru rodziny prawidłowo wypełniającej swoje funkcje oraz edukowanie rodzin w zakresie ról rodzicielskich	30 osób	15	Realizacja działań edukacyjnych i informacyjnych skierowanych do rodziców, obejmujących spotkania, konsultacje oraz zajęcia edukacyjno-profilaktyczne. Prowadzono działania z zakresu bezpieczeństwa dzieci, przeciwdziałania przemocy oraz odpowiedzialnego korzystania z Internetu, w tym wprowadzenie i upowszechnianie Standardów Ochrony Małoletnich.
Wzmacnianie więzi rodzinnych i pokoleniowych poprzez organizowanie imprez integracyjnych	300 osób	6	Organizacja wydarzeń integrujących dzieci, rodziców i dziadków, sprzyjających budowaniu relacji rodzinnych i międzypokoleniowych, takich jak: Festyn Rodzinny, Dzień Babci i Dziadka, Jasełka, Dzień Mamy i Taty, Czytanie na Dywanie z rodzicami oraz Piknik rodzinny.

Działania edukacyjno-informacyjne dotyczące uzależnień, przemocy i bezpieczeństwa	dzieci, rodzice, kadra	4	Realizacja spotkań i zajęć edukacyjnych z udziałem przedstawicieli Policji oraz Straży Pożarnej dotyczących bezpieczeństwa w życiu codziennym. Prowadzenie zajęć profilaktyczno-informacyjnych w zakresie bezpiecznego korzystania z Internetu oraz przeciwdziałania przemocy i cyberprzemocy.
---	------------------------	---	--

Zespół Szkoła Podstawowa i przedszkole w Ślubowie

Działania	Liczba uczestników	Liczba działań	Opis działań
Promowanie wzoru rodziny prawidłowo wypełniającej swoje funkcje oraz edukowanie rodzin w zakresie ról rodzicielskich	Uczniowie klas I–VIII oraz rodzice	21	Realizacja działań edukacyjno-informacyjnych dotyczących uzależnień, przemocy, hejtu, bezpieczeństwa oraz odpowiedzialnych zachowań społecznych. Zorganizowano m.in. pogadanki, warsztaty profilaktyczne, debaty, spotkania z psychologiem i prawnikiem oraz realizowano programy profilaktyczne.
Wzmacnianie więzi rodzinnych i pokoleniowych poprzez organizowanie imprez integracyjnych	90 osób	5	Organizacja wydarzeń sprzyjających integracji rodzin i budowaniu relacji międzypokoleniowych: Festyn Rodzinny, Pasowanie na ucznia, Pasowanie na czytelnika, Dzień Babci i Dziadka oraz Wieczerek klasowy klasy VIII.

Zespół Szkoła Podstawowa I Przedszkole w Witoszycach

Działania	Liczba uczestników	Liczba działań	Opis działań
Promowanie wzoru rodziny prawidłowo wypełniającej swoje funkcje oraz edukowanie rodzin w zakresie ról rodzicielskich	Rodzice uczniów	1	Zorganizowano spotkania z pracownikami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w formie prelekcji dla rodziców podczas zebrań, dotyczące prawidłowego pełnienia ról rodzicielskich, potrzeb rozwojowych dzieci oraz wspierania ich w procesie wychowawczym.
Wzmacnianie więzi rodzinnych i pokoleniowych poprzez organizację wydarzeń integracyjnych	Rodziny uczniów, społeczność lokalna	9	Szkoła we współpracy z Radą Rodziców, rodzicami oraz dziadkami organizowała wydarzenia integracyjne i środowiskowe, m.in.: Międzyszkolny Konkurs Kolęd, Festiwal Kultury Ludowej, Dzień Dziecka – piknik, Dzień Matki i Ojca, Dzień Babci i Dziadka, Bal Karnawałowy, Dyskotekę Andrzejkową oraz Mikołajki. Działania te sprzyjały integracji rodzin i wzmacnianiu relacji międzypokoleniowych.

Zespół Szkoła Podstawowa I Przedszkole w Czerninie

Działania	Liczba uczestników	Liczba działań	Opis działań
Promowanie wzoru rodziny prawidłowo wypełniającej swoje funkcje oraz edukowanie rodzin w zakresie ról rodzicielskich	147 osób	53	Angażowanie rodziców w życie szkoły, pogadanki z uczniami podczas godzin wychowawczych, rozmowy interwencyjne z rodzicami i opiekunami prawnymi oraz prelekcje specjalistów (Policja, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, pedagog, psycholog, pedagog specjalny).
Wzmacnianie więzi rodzinnych i pokoleniowych poprzez organizowanie imprez integracyjnych	ok. 300 osób	7	Organizacja wydarzeń sprzyjających integracji rodzin i relacjom międzypokoleniowym, w tym pikniku rodzinnego „Rodzina – tu wszystko się zaczyna”, obchodów Dnia Babci i Dziadka oraz Dnia Matki w przedszkolu.
Działania edukacyjno-informacyjne dotyczące uzależnień, przemocy i bezpieczeństwa	Uczniowie (113) i rodzice (ok. 150)	15	Realizacja warsztatów i działań profilaktycznych we współpracy z PSSE, GKRPA, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną oraz instytucjami zewnętrznymi, obejmujących m.in. profilaktykę uzależnień, cyberprzemocy, hejtu, przemocy rówieśniczej oraz zdrowia psychicznego.

Szkoła podstawowa nr 1

Działania	Liczba uczestników	Liczba działań	Opis działań
Promowanie wzoru rodziny prawidłowo wypełniającej swoje funkcje oraz edukowanie rodzin w zakresie ról rodzicielskich	60 osób	2	Realizacja działań edukacyjnych skierowanych do uczniów i rodziców, mających na celu wspieranie prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz wzmacnianie kompetencji rodzicielskich.
Wzmacnianie więzi rodzinnych i pokoleniowych poprzez organizowanie imprez integracyjnych	300 osób	2	Organizacja wydarzeń integracyjnych sprzyjających budowaniu więzi rodzinnych: majowego pikniku rodzinnego oraz jesiennego festynu rodzinnego „Dyńowy zawrót głowy”.

Działania edukacyjno-informacyjne dotyczące uzależnień, przemocy i przestępczości	324 osoby (uczniowie i rodzice)	16	Udział uczniów i rodziców w warsztatach, zajęciach psychoedukacyjnych i spotkaniach informacyjno-szkoleniowych prowadzonych przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną, PCDN, UMiG w Górze oraz specjalistów, dotyczących m.in. zdrowia psychicznego, bezpieczeństwa w sieci, hejtu, przemocy i uzależnień.
---	---------------------------------	----	---

Szkoła podstawowa nr 3

Działania	Liczba uczestników	Liczba działań	Opis działań
Promowanie wzoru rodziny prawidłowo wypełniającej swoje funkcje oraz edukowanie rodzin w zakresie ról rodzicielskich	Uczniowie i rodzice (ok. 775 osób)	17	Angażowanie rodziców w życie szkoły poprzez zebrania, spotkania indywidualne, pogadanki na lekcjach wychowawczych, interwencyjne rozmowy z rodzicami oraz prelekcje specjalistów (Policja, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, pedagog, psycholog, pedagog specjalny).
Wzmacnianie więzi rodzinnych i pokoleniowych poprzez organizowanie imprez integracyjnych	558 osób	1	Organizacja Spartakiady Rodzinnej, której celem była integracja rodzin, wspólna aktywność fizyczna dzieci i rodziców oraz wzmacnianie więzi rodzinnych i społecznych.
Działania edukacyjno-informacyjne na temat uzależnień, przemocy i przestępczości	Uczniowie klas I–VIII i rodzice	17	Udział szkoły w ogólnopolskich kampaniach i działaniach profilaktycznych, m.in. „Dzieciństwo bez przemocy”, Tydzień Przeciwdziałania Przemocy Rówieśniczej, warsztaty „Cukierki”, zajęcia dotyczące higieny cyfrowej, hejtu, cyberprzemocy oraz praw dziecka. Zorganizowano także spotkania z prawnikami oraz funkcjonariuszami Policji.

2. Podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i zapobieganie jej skutkom oraz działań interwencyjnych

W 2025 roku na terenie gminy realizowano skoordynowane działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy. Działania te miały charakter interwencyjny, pomocowy, profilaktyczny i edukacyjny oraz były prowadzone we współpracy instytucji działających w lokalnym systemie wsparcia.

Zespół Interdyscyplinarny

W 2025 roku odbyło się 7 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego, podczas których skoordynowano działania podejmowane wobec rodzin dotkniętych przemocą domową, analizowano indywidualne przypadki oraz podejmowano decyzje dotyczące form wsparcia i dalszych oddziaływań.

Grupy diagnostyczno-pomocowe i procedura „Niebieskie Karty”

W ramach procedury „Niebieskie Karty” funkcjonowało 281 grup diagnostyczno-pomocowych. W 2025 roku sporządzono 58 formularzy „Niebieska Karta A”. Zakończono 50 procedur, głównie z uwagi na ustanie przemocy.

Działania edukacyjne, debaty i profilaktyka

Istotnym elementem systemu przeciwdziałania przemocy domowej było prowadzenie debat, prelekcji oraz działań profilaktycznych mających na celu zwiększenie świadomości społecznej, wzmacnianie kompetencji wychowawczych rodzin oraz zapobieganie zjawisku przemocy.

Przykłady działań prowadzonych w szkołach:

Debata z okazji Międzynarodowego Dnia Zapobiegania Przemocy wobec Dzieci

Akcja „Tydzień bez przemocy”

Działania edukacyjne „Dzieciństwo bez przemocy”

Warsztaty „Stop przemocy i agresji”

Zajęcia „Jak reagować na przemoc?”

Lekcje „Bezpieczna szkoła – bezpieczny dom”

Pogadanki „Przemoc to nie rozwiązanie”

Zajęcia „Hejt i przemoc rówieśnicza – jak się bronić?”

Zajęcia „Prawa dziecka – moje prawa”

Spotkania z Policją „Odpowiedzialność prawna nieletnich”

Warsztaty „Cyberprzemoc – reaguję, nie ignoruję”

Współpraca instytucjonalna

Działania realizowane były we współpracy z Policją, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, służbą zdrowia, GKRPA oraz placówkami oświatowymi. Szkoły odgrywały istotną rolę w zakresie wczesnego rozpoznawania symptomów przemocy, inicjowania procedur ochronnych oraz prowadzenia działań profilaktycznych.

CEL OPERACYJNY 4

Promowanie wśród rodzin dzieci i młodzieży zdrowego stylu życia , realizowanie programów profilaktyczno – edukacyjnych, informacyjnych

Szkoły podstawowe

W szkołach podstawowych realizowano działania z zakresu bezpieczeństwa zdrowotnego i publicznego, w szczególności poprzez prowadzenie zajęć wychowawczych, warsztatów i pogadanek dotyczących bezpiecznych zachowań w szkole i poza nią, bezpieczeństwa w ruchu drogowym oraz bezpiecznego korzystania z Internetu. Podejmowano

działania profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania przemocy rówieśniczej, hejtowi i cyberprzemocy oraz uzależnieniom.

Istotnym elementem działań było wspieranie zdrowia psychicznego uczniów, kształtowanie umiejętności radzenia sobie ze stresem i emocjami oraz budowanie właściwych relacji społecznych. Szkoły współpracowały z instytucjami zewnętrznymi, w tym z Policją, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną oraz innymi służbami, realizując działania informacyjne i prewencyjne. Realizowano również procedury związane z bezpieczeństwem publicznym, w tym zasady ewakuacji, udzielania pierwszej pomocy oraz działania wynikające ze Standardów Ochrony Małoletnich.

Przedszkola

W przedszkolach podejmowano działania dostosowane do wieku dzieci, ukierunkowane na ochronę zdrowia i bezpieczeństwa. Realizowano działania promujące zdrowy styl życia, higienę osobistą, prawidłowe nawyki żywieniowe oraz aktywność ruchową. Prowadzono zajęcia dotyczące bezpieczeństwa w przedszkolu, w domu i w przestrzeni publicznej, w tym bezpieczeństwa na drodze oraz zasad kontaktów z osobami obcymi.

Przedszkola współpracowały z Policją, Strażą Pożarną oraz Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną, realizując działania edukacyjne i profilaktyczne. Szczególną uwagę poświęcano wspieraniu zdrowia psychicznego dzieci, zapewnieniu im poczucia bezpieczeństwa oraz realizacji działań wynikających ze Standardów Ochrony Małoletnich, przy jednoczesnej współpracy z rodzicami.

Komenda Powiatowa Policji

Podejmowano działania informacyjne edukacyjne z rodzicami oraz opiekunami podczas festynów rodzinnych. Przeprowadzono spotkanie profilaktyczne podczas którego omówiono zagrożenia na jakie narażone są dzieci oraz młodzież, omówione zostały formy niesienia pomocy oraz konsekwencje popełniania czynów karalnych przez osoby nieletnie. Podczas spotkań rozdysponowano ulotki. Zorganizowane spotkanie z kuratorami sądowymi i pracownikami instytucji pomocowych celem wypracowania wspólnych działań na rzecz społeczeństwa. Zorganizowano szkolenie z koordynatorem niebieskiej karty wydziału prewencji Komendy Wojewódzkiej Policji we Wrocławiu z pracownikami OPS.

Gmina

W roku 2025 r. gmina wsparła organizację Białego Tygodnia, w ramach podjętych działań wykonano dermatologiczne badania przesiewowe pod kątem zmian nowotworowych, ubytku słuchu, w kierunku osteoporozy, odbyły się konsultacje specjalistyczne z kardiologiem, dietetykiem, psychiatrą, podologiem i pulmonologiem.

CEL OPERACYJNY 5

W ramach realizacji zadań własnych gminy podejmowano działania ukierunkowane na integrowanie oraz systematyczne doskonalenie lokalnego systemu wsparcia rodzin. Działania te miały na celu zapewnienie spójnej, skutecznej i dostępnej pomocy rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymagających wsparcia, a także wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami działającymi na rzecz dzieci i rodzin.

Kluczową rolę w lokalnym systemie wsparcia pełnił Ośrodek Pomocy Społecznej, który koordynował działania pomocowe, inicjował współpracę międzyinstytucjonalną oraz prowadził pracę socjalną z rodzinami. OPS współpracował m.in. z placówkami oświatowymi, placówkami ochrony zdrowia, Policją, sądem, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz organizacjami pozarządowymi.

Istotnym elementem doskonalenia systemu była wymiana informacji i bieżąca współpraca pomiędzy instytucjami, umożliwiającą wczesne rozpoznawanie problemów rodzinnych, szybkie reagowanie na sytuacje kryzysowe oraz kierowanie rodzin do odpowiednich form wsparcia. Współpraca ta realizowana była m.in. poprzez spotkania robocze, zespoły interdyscyplinarne, konsultacje specjalistyczne oraz wspólne działania interwencyjne.

Placówki ochrony zdrowia uczestniczyły w systemie wsparcia rodzin poprzez diagnozowanie problemów zdrowotnych, w tym zdrowia psychicznego, informowanie o możliwościach uzyskania pomocy oraz współpracę z OPS i innymi instytucjami w zakresie wsparcia rodzin wymagających kompleksowej pomocy

Działania podejmowane przez gminę koncentrowały się również na podnoszeniu jakości świadczonej pomocy, w tym na doskonaleniu kompetencji kadry poprzez szkolenia, wymianę doświadczeń, uczestnictwo w superwizji..

III. ASYSTENT RODZINY

Asystent rodziny pełni kluczową rolę w lokalnym systemie wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Jego działania realizowane są na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i mają charakter kompleksowy, długofalowy oraz zindywidualizowany.

Głównym celem pracy asystenta rodziny jest wzmocnienie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców oraz poprawa funkcjonowania rodziny w jej naturalnym środowisku, tak aby zapobiec umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej lub stworzyć warunki do jego powrotu do rodziny biologicznej.

Asystent rodziny realizuje swoje zadania poprzez:

- opracowanie i wdrażanie planu pracy z rodziną, dostosowanego do jej indywidualnych potrzeb,
- systematyczne wizyty w miejscu zamieszkania rodziny i bieżące monitorowanie jej sytuacji,
- wspieranie rodziców w organizowaniu codziennego życia, w tym prowadzeniu gospodarstwa domowego, planowaniu budżetu oraz wypełnianiu obowiązków wobec dzieci,
- rozwijanie kompetencji wychowawczych i umiejętności rozwiązywania problemów,
- motywowanie członków rodziny do podejmowania aktywności zawodowej i społecznej,
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych oraz w kontaktach z instytucjami,
- współpracę z pracownikami socjalnymi, szkołami, Policją, kuratorami sądowymi, poradniami specjalistycznymi i innymi podmiotami wspierającymi rodzinę.

Istotnym elementem pracy asystenta jest budowanie relacji opartej na zaufaniu, partnerstwie i poszanowaniu godności członków rodziny. Działania asystenta mają charakter wzmacniający – ich celem nie jest wyręczenie rodziny, lecz towarzyszenie jej w procesie zmiany i stopniowego odzyskiwania samodzielności.

Praca asystenta rodziny przyczynia się do:

- poprawy funkcjonowania rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- zwiększenia bezpieczeństwa dzieci,
- ograniczenia skali interwencji o charakterze kryzysowym,
- zmniejszenia liczby dzieci kierowanych do systemu pieczy zastępczej.

Rola asystenta rodziny stanowi zatem jeden z najważniejszych elementów systemu profilaktyki społecznej w gminie, łącząc działania pomocowe, edukacyjne i motywacyjne w celu wzmocnienia rodziny jako podstawowego środowiska rozwoju dziecka. W Ośrodku Pomocy Społecznej w Górze zatrudnionych jest 2 asystentów rodziny.

- Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny – 34 rodziny

- liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny – 55 dzieci

- liczba kobiet w ciąży objętych wsparciem asystenta rodziny –

Asystenci rodziny dane 1.01.2025r do 30.06.2025r

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie
1.	Liczba asystentów rodziny w gminie, z tego:	2
1.1.	zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w systemie zadaniowego czasu pracy	2
1.2.	zatrudnionych na podstawie umów o świadczenie usług	0
2.	Liczba asystentów rodziny zatrudnionych przez:	2
2.1.	jednostkę organizacyjną samorządu terytorialnego, w tym:	2
2.1.1.	ośrodek pomocy społecznej	2
2.2.	inny podmiot na zlecenie gminy	0
3.	Wydatki na wynagrodzenia wraz z pochodnymi asystentów rodziny (w zł), z tego:	11 2415
3.1.	finansowane z budżetu gminy	99 931
3.2.	finansowane z innych źródeł	12 484
4.	Liczba rodzin zobowiązanych przez sąd do pracy z asystentem rodziny	27
5.	Liczba rodzin korzystających z usług asystentów rodziny, z tego:	19
5.1.	do 3 miesięcy	1
5.2.	powyżej 3 do 12 miesięcy	6
5.3.	powyżej 1 roku	12
6.	Przeciętny czas pracy asystenta z rodziną (w miesiącach)	25
7.	Liczba rodzin, z którymi asystent rodziny zakończył pracę, w tym:	8
7.1.	ze względu na osiągnięcie celów	1
7.2.	ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę	6
7.3.	ze względu na brak efektów	1
7.4.	ze względu na zmianę metody pracy	0
8.	Liczba rodzin, które korzystały z usług asystentów rodziny	27

Dane od 1.07.2025 do 31.12.2025r.

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie
1.	Liczba asystentów rodziny w gminie, z tego:	2

1.1.	zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w systemie zadaniowego czasu pracy	2
1.2.	zatrudnionych na podstawie umów o świadczenie usług	0
2.	Liczba asystentów rodziny zatrudnionych przez JST, w tym OPS	2
3.	Wydatki na wynagrodzenia wraz z pochodnymi (w zł)	130 211
3.1.	finansowane z budżetu gminy	66 747
3.2.	finansowane z innych źródeł	63 464
4.	Liczba rodzin zobowiązanych przez sąd do pracy z asystentem	23
5.	Liczba rodzin korzystających z usług asystenta	23
5.1.	do 3 miesięcy	6
5.2.	powyżej 3 do 12 miesięcy	2
5.3.	powyżej 1 roku	15
6.	Przeciętny czas pracy asystenta z rodziną (w miesiącach)	21
7.	Liczba rodzin, z którymi zakończono pracę	3
7.2.	ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę	3
8.	Liczba rodzin, które korzystały z usług asystentów (narastająco)	34

1) Przeciętny czas pracy asystenta z rodziną podaje się w miesiącach z dokładnością do jednego miesiąca.

2) Narastająco od początku roku. Każda rodzina korzystająca z pomocy asystenta rodziny wykazywana jest tylko jeden raz.

IV. PIECZA ZASTĘPCZA

Pieczą zastępczą to system opieki nad dziećmi, które z różnych powodów nie mogą być wychowywane przez swoich rodziców biologicznych. Jej funkcjonowanie w Polsce reguluje ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Głównym celem pieczy zastępczej jest zapewnienie dziecku odpowiednich warunków do życia, wychowania i rozwoju, a jednocześnie dążenie do powrotu dziecka do rodziny biologicznej, jeśli jest to możliwe.

Zadania gminy w systemie wspierania rodziny

Zgodnie z ustawą, gmina realizuje zadania związane głównie z zapobieganiem umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej oraz wspieraniem rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze. Do podstawowych zadań gminy należą:

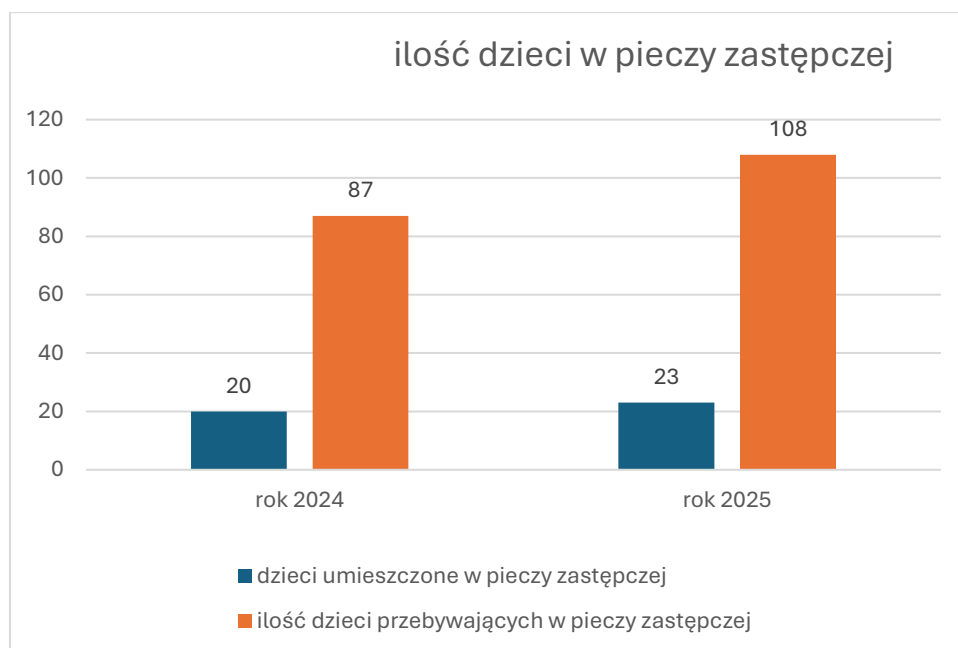
- opracowanie i realizacja gminnego programu wspierania rodziny,
- zapewnienie rodzinom wsparcia asystenta rodziny,
- organizowanie poradnictwa specjalistycznego (np. psychologicznego, prawnego, pedagogicznego),
- prowadzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży,
- podejmowanie działań mających na celu zapobieganie umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej,
- współpraca z innymi instytucjami, m.in. sądem, szkołami, ośrodkami pomocy społecznej i organizacjami pozarządowymi.

Działania gminy mają przede wszystkim wzmacniać rodzinę biologiczną, aby mogła prawidłowo wypełniać swoje funkcje opiekuńcze i wychowawcze. Dopiero gdy pomoc ta okazuje się niewystarczająca, dziecko może zostać umieszczone w pieczy zastępczej.

W roku 2025 w pieczy zastępczej umieszczono 23 dzieci.

Łącznie w pieczy zastępczej w ubiegłym roku znajdowało się 106 dzieci z terenu gminy Góra. Z tego 2 osób przebywało w pieczy instytucjonalnej

8 dzieci opuściło pieczę zastępczą, 3 dzieci zostało adoptowane, 5 dzieci ukończyło 18 lat i usamodzielniało się.

Wydatki pieczy zastępcza 2025

ROK 2025	rodzina zawodowa	rodzina niezawodowa	rodzina spokrewniona	rodzinny dom dziecka	Razem
I-III					218 984,76 zł
IV	37 568,99 zł	7 505,30 zł	17 880,29 zł	14 481,01 zł	77 435,59 zł
V	43 163,77 zł	7 185,41 zł	17 404,69 zł	14 768,03 zł	82 521,90 zł
VI	39 577,90 zł	7 419,28 zł	16 906,58 zł	20 473,97 zł	84 377,73 zł
VII	40 728,49 zł	8 285,23 zł	16 759,44 zł	20 380,20 zł	86 153,36 zł
VIII	44 750,12 zł	6 551,28 zł	18 917,62 zł	20 444,35 zł	90 663,37 zł
IX	45 553,23 zł	6 863,35 zł	18 769,87 zł	20 550,73 zł	91 737,18 zł
X	49 557,24 zł	10 912,32 zł	20 384,31 zł	20 432,25 zł	101 286,12 zł

XI	46 474,45 zł	11 294,38 zł	21 450,08 zł	25 305,17 zł	104 524,08 zł
XII	47 412,55 zł	8 700,30 zł	20 044,63 zł	21 457,32 zł	97 614,80 zł
razem					1 035 298,89 zł

V. ZAKOŃCZENIE

Realizacja Programu Wspierania Rodziny w Gminie Góra w 2025 roku stanowiła istotny element lokalnej polityki społecznej, ukierunkowanej na wzmacnianie rodzin, ochronę dobra dziecka oraz zapobieganie zjawiskom prowadzącym do destabilizacji funkcjonowania rodzin. Podejmowane działania miały charakter kompleksowy, systemowy i długofalowy, a ich realizacja opierała się na ścisłej współpracy wielu instytucji i podmiotów działających na rzecz dzieci, młodzieży i rodzin.

Analiza przedstawionych danych oraz opisów działań wskazuje, że cele i założenia Programu były konsekwentnie realizowane, a zakres wsparcia dostosowywany był do zdiagnozowanych potrzeb lokalnej społeczności. Szczególną rolę w systemie wsparcia odgrywał Ośrodek Pomocy Społecznej, który koordynował działania pomocowe, prowadził pracę socjalną, organizował wsparcie specjalistyczne oraz realizował zadania z zakresu asystentury rodziny. Istotnym elementem programu była również aktywna współpraca z placówkami oświatowymi, instytucjami kultury, Policją, służbą zdrowia, Powiatowym Urzędem Pracy oraz organizacjami pozarządowymi.

W ramach realizacji poszczególnych celów operacyjnych szczególny nacisk położono na wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży, promocję prawidłowego funkcjonowania rodziny, przeciwdziałanie przemocy domowej oraz zapewnienie bezpieczeństwa zdrowotnego i publicznego. Placówki oświatowe i wychowawcze realizowały liczne działania edukacyjne, profilaktyczne, wychowawcze, artystyczne i sportowe, sprzyjające wszechstronnemu rozwojowi dzieci oraz wzmacnianiu więzi rodzinnych i społecznych.

Ważnym obszarem działań było przeciwdziałanie przemocy domowej, realizowane w sposób interdyscyplinarny poprzez funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego, grup diagnostyczno-pomocowych oraz prowadzenie procedury „Niebieska Karta”. Równolegle podejmowano szeroko zakrojone działania profilaktyczne i edukacyjne, w tym debaty, warsztaty, kampanie społeczne oraz działania prowadzone w szkołach i przedszkolach, mające na celu zwiększenie świadomości społecznej i zapobieganie zjawisku przemocy.

Realizacja Programu Wspierania Rodziny w 2025 roku potwierdziła zasadność dalszego rozwijania lokalnego systemu wsparcia rodzin, opartego na współpracy międzyinstytucjonalnej, wczesnej diagnozie problemów oraz dostępności różnorodnych form pomocy. Zgromadzone doświadczenia i wnioski stanowią solidną podstawę do kontynuowania i doskonalenia działań w kolejnych latach realizacji Programu, z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych oraz wyzwań stojących przed rodzinami w Gminie Góra.